

ESIHIST. KÄS. 215/7.6.1990

M

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

Esihistoriallisen asuinpai-
kan kaivaus

Aki Arponen 1989

SISÄLLYS

JOHDANTO	1
PERUSTIEDOT TUTKIMUSKOHTEESTA	2
PERUSKARTTAOTE	3
KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA TOPOGRAFIA	4
KASVILLISUUS JA MAAPERÄ	4
KAIVAUSTEKNIikka JA DOKUMENTOINTI	5
KULTTUURIKERROS JA RAKENTEET	6
LÖYDÖT JA NIIDEN JAKAUMA	9
NÄYTTEET	10
YHTEENVETO	10
KARTTALUETTELO	12
NEGATIIVILUETTELO	13
DIALUETTELO	14
KUVATAULUT	15
KARTAT	20

JOHDANTO

Tutkimuskohde, Inari 60 Kk. Riutulan polku, tunnettiin jo vuosisadan alussa, jolloin kirkkoherra Itkosen pojat tutkivat Inarin kirkonkylän pohjoispuolella olevaa laajaa muinaisjäännösalueetta, jota nykyisin kutsutaan Vuopajan - Saamen museon alueeksi. I.Itkonen julkaisi tutkimustuloksensa vuoden 1913 Suomen Museossa - artikkeliin liittyvään yleiskarttaan on Riutulan polun kohdalle merkitty kaksi kodansijaa. Vuonna 1914 T.Itkonen kaivoi Riutulan polun kodansijoja, mutta tutkimusraporttia ei ole olemassa (valokuvia ja karttoja säilytetään top. arkistossa). Kartoittaessaan Vuopajan alueen kodansijoja vuonna 1966 totesi C.Carpelan Riutulan polun kodansijojen tuhoutuneen. Inarijärven rantakaavainventoinnin yhteydessä vuonna 1988 J.Kankaanpää tarkasti kohteen. Kertomuksessaan hän toteaa, että kodanpohjien paikallistaminen on vaikeaa alueen topografian muutosten, tiheän pensaskasvuston ja Itkosten kartoissa olevien ristiriitaisuuksien takia. Paikalta löytyi kuitenkin "pienehkö vallillinen pyöreä syvennys rantatörmän kärjestä" ja "syvennyksen ympäristöstä ja törmän reunalta sillalle päin löytyi kvartsi-iskoksia" (Esa Suominen oli vuonna 1984 todennut samalla paikalla punaiseksi värjäytyntä hiekkaa ja kvartsi-iskoksia - ks. kaivauskertomus Inari 13 Kk. Saamen Museo II).

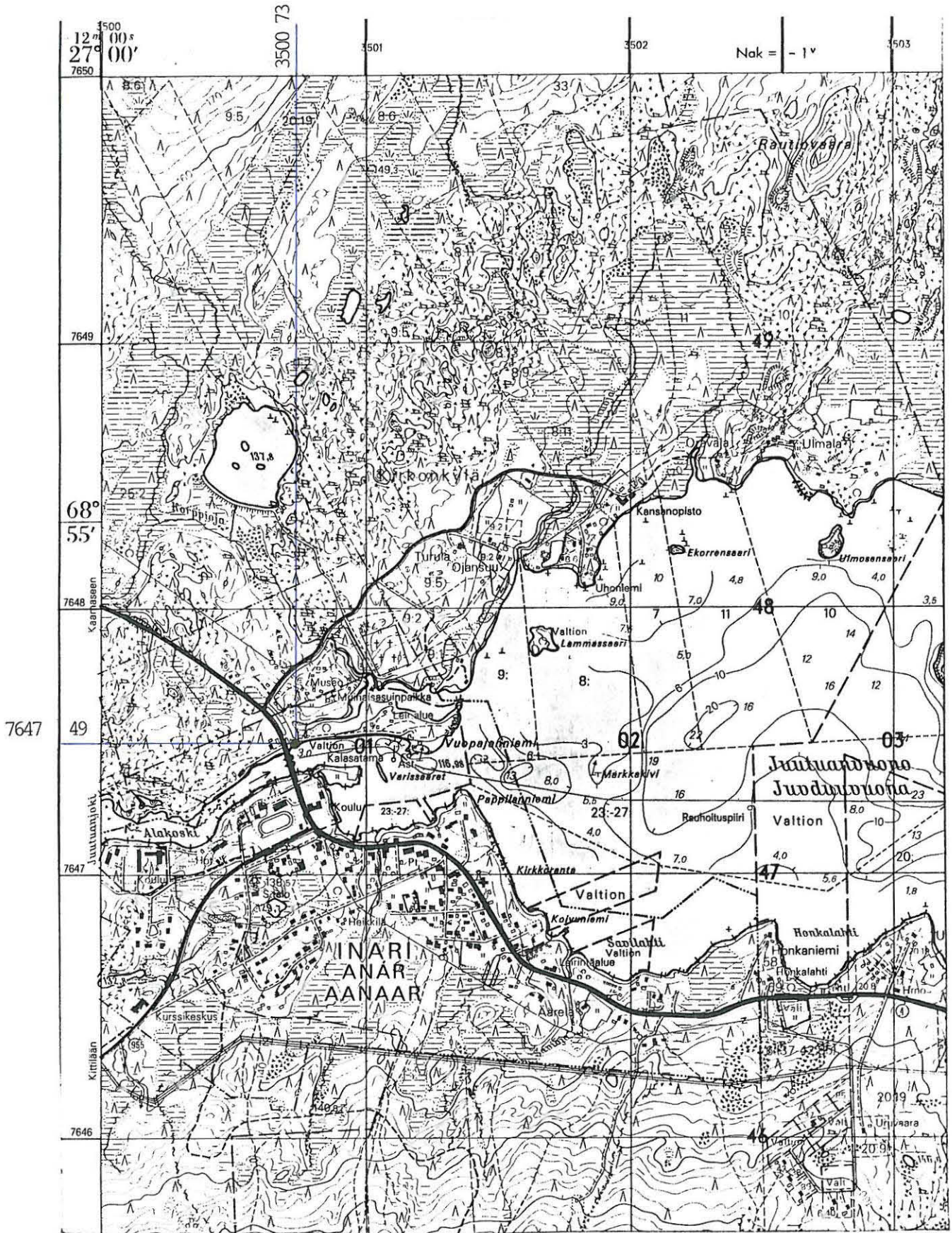
Vaikka ko. muinaisjäännöksestä oli informoitu Inarin kuntaa (ks. lausunto 13.11.1986, diar. 3502), teki kunta rakennuskaavamuutoksen alueen vuokraajana olevan poromies-liikemies Matti Näkkäläjärven aikoessa rakentaa paikalle kiinteän matkamüistomyymäläveneterminaalin. Kaavamuutoksen tultua museoviraston tietoon talvella 1988-1989 päätettiin ko. kohde ottaa kesän 1989 kaivausohjelmaan. Koska muuta mahdollisuutta työn suorittamiseksi ei ollut, tutkittiin paikka Ivalon toimipisteen henkilökunnan voimin. Kaivauksia johti aluesuunnittelija HuK Aki Arponen ja piirtäjä-kaivajina olivat Eeva-Riitta Tuomivaara ja Hannele Salminen (velvoitetöyöllistämisvaroin). Työ suoritettiin 10.7.-18.8.1989 (viikko 32 poislukien).

Ivalossa 17.11.1989

Aki Arponen

PERUSTIEDOT TUTKIMUSKOHTEESTA

mj:n nimi ja tyyppi	Inari 60 kk Riutulan polku, esihistoriallinen asuinpaikka
sijainti:	
kunta	Inari
kylä	kirkonkylä
tila ja haltija	valtionmaa; rakennushallitus, os. Siltasaarencatu 18 A 00530 Helsinki
rekisterikoodi	0148040200010000
peruskartta	3841 01 INARI, painettu 1985 Helsingissä
koordinaatit	x 7647 49, y 3500 73, z 122,50
kertomukseen liittyvät löydöt diarionitu	KM 24899:1-206 13.10.1989
aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	- Ilmari Itkonen 1909: kartoitus (käsikirjoitus Muinaisjäännöksiä ja tarinoita Inarijärven ympäristöltä on top. arkistossa; artikkeli Tietoja Inarin kirkonkylän seudun muinaisuudesta SM 1913:ssa) - T.Itkonen 1914: kaivaus ja kartoitus, KM 6586:1-2 (ei kertomusta, valokuvat ja kartat top. arkistossa) - Christian Carpelan 1966: kartoitus (artikkeli Nordfinska kättabottnar från förhistorisk tid Iskos I:ssä) - Jarmo Kankaanpää 1988: tarkastus (kertomus Inarin ranta-kaavainventoinnista on top. arkistossa)

Inari 60 kk Riutulan polku

Ote peruskartasta 3841 01 INARI (1985)

KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA TOPOGRAFIA

Tutkimuskohde sijaitsee n. 880 m Inarin kirkolta luoteeseen, Inarinjärven läntisimmän lahden, Juutuanvuonon, länsiperukkaan laskevan Juutuanjoen suun pohjoisrannalla. Paikka on 30-60 m itäkoilliseen joen ylittävän maantiesillan (4-tie) pohjoispäästä: joen, maantien, parkkipaikan ja Vuopajanniemeen vievän soratien väliin jäävällä, n. 3 m korkealla ja melko tasaisella terassilla, jonka reunat on pohjoispuolta lukuunottamatta kaivettu tai ne ovat itsestään sortuneet. Terassilla on Näkkäläjärvi Ky:n kevytrakenteinen matkamuiistomyymäläteltoa, jonka vieritse menee polku portaille ja edelleen Inari II -risteilyvenettä varten rakennetulle laiturille.

Kaivausalue W (23 m², koordinaattien ääriarajat 99-102/10-20) sijoitettiin sortuneen törmän ja matkamuiistomyymälän väliin, alueen lounaisreunaan. Kaivausalue E (6 m², koordinaatit 102-4/29-32) oli alueen kaakkoisreunassa, jossa maasto alkaa laskeutua itään ja koilliseen. Myös alueen E eteläpuolella on jokitörmä sortunut.

KASVILLISUUS JA MAAPERÄ

Tutkimuskohdetta on tällä vuosisadalla kaivettu ja peitetty. Hallitsevimpana piirteenä on Näkkäläjärvi Ky:n matkamuiistomyymäläteltoa, joka peittää alueesta n. 90 m². Lisäksi alueelle ajettu sora, jota pahimmillaan on n. 25-30 cm em. teltan alla, peittää lisäksi suunnilleen yhtä suuren alueen. Aluetta on kaivettu useasta kohtaa: sekä alueella W että E oli kuopanteita, joiden ikää ja funktiota kaivauksilla pyrittiin selvittämään. Alueella on toisaalta kohtia, joista kasvillisuus on tyystin kulunut pois ja mineraalimaa (ja löydöt) on nähtävissä, toisaalta erityisesti alueen W kohdalla kasvoi erittäin rehevää ruohoa ja apilaa. Alueen länsipuolella ei ole kuin yksi kookas vanha mänty aivan terassin reunassa - pieniä mäntyjä kasvaa törmässä. Alueen itä-

puolella kasvaa runsaasti pieniä mäntyjä ja koivuja sekä teras-
silla että törmässä; täällä on myös jonkin verran alkuperäistä
puolukka-sammaltyypin pintakasvillisuutta. Maaperä on moreenia,
jossa on paljon melko kookkaita kiviä - alueella W kivet olivat
lähes läpipääsemättömänä, tiiviinä vyöhykkeenä.

KAIVAUSTEKNIikka JA DOKUMENTOINTI

Kaivausalueiden koordinaatisto sijoitettiin lähelle pohjois-ete-
läsuuntaa (NNW-SSE) siten, että x kasvaa etelästä pohjoiseen ja
y lännestä itään. Ruutuverkosto luotiin naruin ja piikein. Kai-
vausruutujen koko oli 1 x 1 m ja -kerrosten paksuus 5 cm, jolla
tarkkuudella myös löydöt otettiin talteen; esineiden löytökohdat
mitattiin ja vaaittiin. Mittaukset suoritettiin ruutujen lou-
naiskulmasta. Kaivaus suoritettiin lastoin ja lapioin.

Taso-, pohjavaaitus- ja löytökartat on piirretty mittakaavaan
1:50, yksityiskohta- ja profiilikartat 1:10. Alueesta on tehty
pinta- ja pintavaaituskartta (so. yleiskartta) mittakaavaan
1:100. Kaivausalueet on merkitty myös Inari 13 Kk. Vuopajan
yleiskarttaan (1:2000) vuodelta 1987.

Kiintopisteenä käytettiin Inari II -veneiden lähtölaiturin betoni-
sen reunan lounaiskulmaa, jonka korkeus on 120,47 m mpy. Kiinto-
pisteen korkeus mitattiin TVL:n mittapistestä 178, joka sijait-
see 4-tien länsipuolella, n. 200 m kaivausalueesta luoteeseen ja
jonka korkeus on 126,86 m mpy. Kone sijaitsi alueen W koillis-
puolella pisteessä 103/22,5.

Kaivausalue ja -tasot dokumentointiin sekä musta-valko- että
diafilmille. Lisäksi otettiin työkuvia. Valikoima musta-valkoku-
vista on kertomuksen lopussa kuvatauluilla. Negatiiveja ja vali-
koitua diasarjaa säilytetään museovirastossa.

KULTTUURIKERROS JA RAKENTEET

Alue W

Alueen W länsipäässä, ruutujen 100-1/11-12 kohdalla näkyi syvennys, joka oli yli 2 m pitkä (SW-NE-suunnassa) ja 0,5-1,5 m leveä, ja kivetty paalunsija (?). Lisäksi pinnassa näkyi ruutujen 100-1/16-18 kohdalla n. 10 cm syvä "lautasmainen", soikea syvennys, jonka pituus oli n. 2 m (E-W-suunnassa) ja leveys n. 1,5 m.

Pintaturpeen poiston jälkeen voitiin todeta, että alueen länsipäässä ollut syvennys oli resentti jätekuoppa sisältäen mm. metrin pituisen kulmaraudan, lasia, rakennuslevyä, palamattomia luita, rautanauvoja, palanutta savea (?) ym. Jätekuoppa tyhjenettiin ja kaivettiin ympäristöönsä alemmalle tasolle, jotta sen rajat häiriintymätöntä aluetta vasten voitiin määrätä. Alueen itäpuoliskossa ollut "lautasmainen" syvennys paljastui todennäköiseksi ahjonpohjaksi: syvennyksen lounaisreunassa, keskipisteenä 101/17, oli halkaisijaltaan n. metrin suuruinen säännöllisen pyöreä hiilialue, jolla oli paksuutta 3-4 cm ja jossa oli runsaasti rautanauvoja. Resentti aines poistettiin koko syvennyksestä, jolloin alta paljastui osin punaiseksi palanut, osin värjäätymätön, koskematon pohjahiekka; syvennys jäi muuta aluetta alemmaksi. Mitään rakenteeseen viittaavaa ei paikalla ollut.

Em. syvennyksiä lukuunottamatta poistettiin turve-humuskerros normaalisti huuhtoutumiskerrokseen eli tasoon 0 saakka. Turpeesta ja humuksesta tuli lähes koko alueelta palanutta savea (?), palamattomia luita ja lasia, mikä osoittaa pintakerroksen olleen runsaan kulutuksen ja muokkauksen alaisena - tämän saattoi myöhemmin todeta myös profiileista: alkuperäinen turve-humus- ja huuhtoutumiskerros oli jäljellä erityisesti siellä, missä aikoinaan oli ollut kuopanne, muutoin se oli kulumalla "leikkaantunut" pois ja myöhemmin korvaantunut uudella, tasaisella turvekerroksella. Kuluminen koski eniten alueen pohjoisreunaa,

jossa vain paikoin oli havaittavissa jäänteitä huuhtoutumiskerroksesta - sen sijaan ruutujen 99-100/12-15 alue vaikutti täysin häiriintymättömältä ehjine huuhtoutumiskerroksineen ja suojaavine männynjuurineen. Tasossa 0 oli koko alueella runsaasti rapautuneilta vaikuttaneita kiviä - ruuduissa 101/10-11 oli kivikeskittymä resenti jätekuopan reunalla ja alueen NE-kulmassa oli neliömäinen, profiileihin jatkuva kivikeskittymä, jossa ja jonka ympäristössä oli palanutta tai huuhtoutunutta hiekkaa sekä nokea ja hiiltä. Em. resentit häiriöt ulottuivat vielä tason 1 alapuolelle, tosin supistuneena. Ko. tasossa ei ollut havaittavissa mitään rakenteita, mutta alueen itäpäässä, ruuduissa 100-101/18-19 oli paljon punaiseksi palanutta hiekkaa - sen sijaan ruuduissa 100-101/16-17 ollut palomaa liittyyneen resentiin hiilenpolttoon. Tasossa oli erikokoisia palamattomia kiviä, jotka ruuduissa 99-100/12-14 ja 101/10-11 muodostivat erittäin tiiviin kivikon. Kivikon kohdalla oli palaneen tuntuista huuhtoutunutta, muualla rautaoksidipitoista rikastunutta hiekkaa. tasossa 2 oli pisteen 101/14 kohdalla punaiseksi palanutta hiekkaa, ympäristön ollessa rikastunutta. Ruuduissa 100-101/16-17 oli edelleen nähtävissä todennäköisesti resentiin hiilenpolttoon liittyvä palomaa. Alueen itäpäässä oli kivikkoa (kivien halkaisija 10-20 cm), jonka välissä oli runsaasti punaiseksi palanutta hiekkaa ja hiiltä sekä likaiseksi värjäätynyttä maata, josta tuli palanutta luuta ja kvartsia - varsinaisesta liesikiveyksestä ei kuitenkaan voida puhua. Kivikon keskellä, ruutujen 100/19-20 rajalla oli vähäkivinen, pyöreähkö (ϕ 40 cm) alue, jossa hiekka oli selvimmin punaiseksi palanutta ja likaantunutta - kyseessä lienee tulenpitopaikka. Palo-likamaa jatkui profiileihin etelässä ja idässä. Tasoon 3 kaivettiin ruudut 100-101/13-14, 100/16-19 ja 101/18-19, jolloin kulttuurikerros loppui lukuunottamatta ruutuja 100-101/19, jonka alueella oli vielä jonkin verran palomaata, joka jatkui piikkinä vielä 7 cm tason 4 alapuolelle.

Alue E

Alueen E länsipäähän jäi n. 2 m pitkä (E-W-suunnassa) ja n. 1,4 m leveä kuoppa, jolla oli syvyyttä n. 15 cm keskikohdassaan, ruudun 102/30 luoteiskulmassa, jossa näkyi nokeentunutta ja hiilistä hiekkaa. Ko. kuopan eteläreunalla oli tähän liittyvä valli, joka oli jopa metrin levyinen, laeltaan tasaiseksi kulunut ja josta näkyi erikokoisia kiviä. Valli ulottui etelässä sortuneeseen törmänreunaan ja siitä saattoi todeta, että valliin ei ollut muodostunut podsoliprofiilia. Ruutujen 102-103/31 rajalla oli paikalla olleen asuntovaunun ruhjoma n. 30x15x10 cm:n suuruinen kuoppa, jossa näkyi huuhtoutunutta tai palanutta hiekkaa.

Valli oli irtonaista, puhtaanoloista soraa ja sen keskellä ollut kuopanne teräväreunainen, kaivettu kuoppa, joka oli täytetty roskalla ja hiekalla - kyseessä oli siis resentti jätekuoppa, jonka kaivamisen yhteydessä poisheitetty sora oli muodostanut em. vallin. Kun irtohiekkavalli poistettiin, paljastui sen alta häiriintymätön turve ja huuhtoutuneen tai palaneen hiekan kerros. Itse roskakuoppa kaivettiin ympäristöään alemmalle tasolle, jotta rajat häiriintymätöntä aluetta vasten saatiin määriteltä. Roskakuoppa kattoi viistosti puolet ruuduista 102-103/30.

Vanhan turpeen poiston jälkeen, tasossa 0, paljastui ruuduissa 102-103/31-32 (välittömästi roskakuopan itäpuolella) huolellisesti kehittäin ladottu, lähes pyöreä ja halkaisijaltaan 1,2 m oleva liesikiveys. Osa kivistä (joiden halkaisija oli 10-20 cm) oli täysin palaneita. Maaperä lieden kohdalla ja ympäristössä oli hiekkaa, mutta ruudussa 102/32 oli tiivis ryhmä pientä kiveä (moreenia). Koko alue oli tasossa 0 palanutta, huuhtoutunutta hiekkaa, jossa oli runsaasti hiiltä ja nokea sekä paikoitellen vielä turvetta. Tasossa 1 ei liesikiveyksessä ollut kuin muutama kivi. Alueen pohjoisosan ruuduissa oli luonnonkivikkoa ja valkoiseksi palanutta huuhtoutunutta hiekkaa; eteläosassa huuhtoutunut ja rikastunut hiekka olivat sekaisin ja alueen eteläreunaa kohden rikastunut hiekka vaihettui koskemattomaksi pohjahiekaksi. Kulttuurikerros loppui kaivettaessa aluetta tasoon 2.

LÖYDÖT JA NIIDEN JAKAUMA

Keramiikkaa tai suuria kiviesineitä ei kaivauksissa löytynyt. Sen sijaan retusoituja kvartsiesineitä, lähinnä kaapimia, löytyi yhteensä 38 kpl. Löytömateriaali painottuu selvästi kvartsiin, sillä kvartsi-iskosten ja -ytimien yhteismäärä on 736 kpl ja muiden iskosten (pii-, dolomiitti- (?) ja kvartsiitti-iskosten) 39 kpl. Lisäksi saatiin talteen palanutta savea (jonka esihistoriallisuus on kyseenalaista) alle 43 g ja palanutta luuta alle 12 g. Löytöjen jakauma ilmenee seuraavasta taulukosta.

<u>ALUE W</u>	Pinta ja turve- humus- kerros	Kerros 1	Kerros 2	Kerros 3-4	Yhteensä
Retusoitu kvartsiesine (kpl)	22	9	5		36
Kvartsiraaka-ainekappale(kpl)	1				1
Kvartsiydin (kpl)	11	14	4		29
Pièce écaillée, kvartsia (kpl)	45	14	1	1	61
Pii-iskos (kpl)			1		1
Dolomiitti-iskos (kpl)	2				2
Kvartsiitti-iskos (kpl)	7	1			8
Kvartsi-iskos (kpl)	325	245	88	7	665
Palanutta savea (g)	< 43				< 43
Palanutta luuta (g)		< 1	< 7	< 4	< 12
Yhteensä (kpl)	413	283	99	8	803
Yhteensä (g)	< 43	< 1	< 7	< 4	< 55

ALUE E

Retusoitu kvartsiesine (kpl)		2			2
Kvartsiydin (kpl)	4	2			6
Pièce écaillée, kvartsia (kpl)	2	2			4
Dolomitti-iskos (kpl)	23	5			28
Kvartsi-iskos (kpl)	28	43			71
Yhteensä (kpl)	57	54			111

Todennäköisesti alueen kulumisen ja penkomisen takia oli pinta- ja turve-humuskerros runsaslöytöisin, mutta myös ensimmäisestä kaivauskerroksesta tuli kohtalaisesti löytöjä. Alueella W löytöjä oli vielä neljännessä kerroksessa, kun taas alueella E ne loppuivat kerroksen 1 jälkeen. Alueelta W tuli löytöjä suhteellisesti lähes kaksi kertaa niin paljon kuin alueelta E (W: 34,9 kpl/m², E: 18,5 kpl/m²). Löytömateriaali oli alueella W myös monipuolisempaa.

Myös löytöjen horisontaalijakauma kuvastaa alueen W tuhoutuneisuusastetta. Löytöjen levinneisyyskarttojen tyhjät kohdat onkin nähtävä alueella olleita resenttejä häiriöitä vasten. Kerroksessa 1 oli suurin löytökeskittymä ruutujen 99-100/13-15 alueella, joka oli muutoinkin häiriintymättömin. Kerroksessa 2 oli em. keskialueen (erityisesti ruudun 100/13) lisäksi runsaasti löytöjä myös alueen itäpuoliskossa, josta niitä tuli vielä neljännessä kaivauskerroksesta. Alueella E olivat löydöt jakautuneet suhteellisen tasaisesti.

NÄYTTEET

Kaivausalueelta otettiin vain yksi hiilinäyte C14-ajoitusta varten: näyte on alueen E liesikiveyksestä, ruudusta 103/32, toisesta kaivauskerroksesta (x = 103,45-103,75, y = 32,20, z = 168-175) ja sen korkeus mpy on 122,47-122,54 m.

YHTEENVETO

Tutkitun alueen laajuus oli 29 m² jakautuen alueisiin W (23 m²) ja E (6 m²). Ko. kaivausalueet edustivat terassin länsi-, etelä- ja itäreunaa osoittaen muinaisjäännösalueen laajuuden itä-länsisuunnassa olevan koko jäljellä olevan terassin levyinen eli korkeintaan 25 m (alueiden välisellä 10 m:n levyisellä kaistalla oli pintalöytöjä). Pohjoiseenpäin ei muinaisjäännösalueen rajaa voitu määritellä, sillä Näkkäläjärvi Ky:n matkamuistomymälä-teltoa peitti alueesta n. 90 m², minkä lisäksi alueelle ajettu

sora esti pintahavaintojen teon. Matti Näkkäläjärven kanssa sovittiin, että välittömästi turistikauden jälkeen - so. elokuun puolenvälin jälkeen - teltasta poistetaan lattia, tavarat ja myyntitiskit, jotta kaivauksia voitaisiin jatkaa teltan sisäpuolella. Elokuun lopussa osa lattiaralleista ja myyntitiskeistä sekä kaikki rallien alla olevat pitkittäis- ja poikittaisparrut olivat kuitenkin vielä paikallaan. Lisäksi todettiin, että parujen alla oli n. 30 cm soraa. Näin ollen kaivaus päätettiin lopettaa tämän kenttäkauden osalta.

Vaikka viimeisen sadan vuoden aikainen toiminta onkin tuhonnut kulttuurikerrosta Riutulan polku -asuinpaikalla ja pinnalla näkyneet painanteet osoittautuivat resenteiksi, todisti kaivaus, että alueella on vielä kohtia, joissa kulttuurikerros on kokonaan tai ainakin suurimmaksi osaksi jäljellä. Vaikka löytöjen joukossa ei ole keramiikkaa, suuresineitä tai muuta ajoittavaa, osoittaa kvartsiesineiden suuri määrä ja toisaalta selvät tulenpidonmerkit, että paikalla on ollut melko intensiivistä asutus-toimintaa esihistoriallisena aikana.

KARTTALUETTELO

Pinta- ja pintavaaituskartta, 1:100, A3	20
Pohjavaaituskartta, 1:50, A4	21
Tasokartta, alue W, taso 0, 1:50, A4	22
Tasokartta, alue W, taso 1, 1:50, A4	23
Yksityiskohtakartta, alue W, taso 2, 1:10, A3	24
Yksityiskohtakartta, alue W, taso 3, 1:10, A4	25
Yksityiskohtakartta, alue E, taso 0, 1:10, A3	26
Yksityiskohtakartta, alue E, taso 1, 1:10, A3	27
Profiilikartta, alue W, 1:10, A3	28
Profiilikartta, alue E, 1:10, A3	29
Löytökartat, 1:50, A4	30-33

NEGATIIVILUETTELO

Kaikki negatiivit ovat Inari 60 Kk. Riutulan polulta, kuvaajana Aki Arponen

- 81316 Yleiskuva. Alue W, pinta. WSW:stä.
- 81317 Alue W, pinta. ENE:stä.
- 81318 Alue W, taso 0. ENE:stä.
- 81319 Alue W, taso 0. WSW:stä.
- 81320 Alue W, taso 1. ENE:stä.
- 81321 Alue W, taso 1. WSW:stä.
- 81322 Alue W, taso 2. ENE:stä.
- 81323 Alue W, taso 2. WSW:stä.
- 81324 Alue E ennen kaivauksen alkua. SW:stä.
- 81325 Alue E, pinta. WSW:stä.
- 81326 Alue E, taso 0. WSW:stä.
- 81327 Alue E, taso 0. Liesi ruuduissa 102-3/31-2. ENE:stä.
- 81328 Kuten ed.
- 81329 Alue W, taso 3. Ruudut 100-1/19: palomaata. NNW:stä.
- 81330 Työkuva. Hannele Salminen kaivaa aluetta E.
- 81331 Työkuva. Eeva-Riitta Tuomivaara piirtää profiilia alueella W.
- 81332 Alue E, taso 1. WSW:stä.

DIALUETTELO

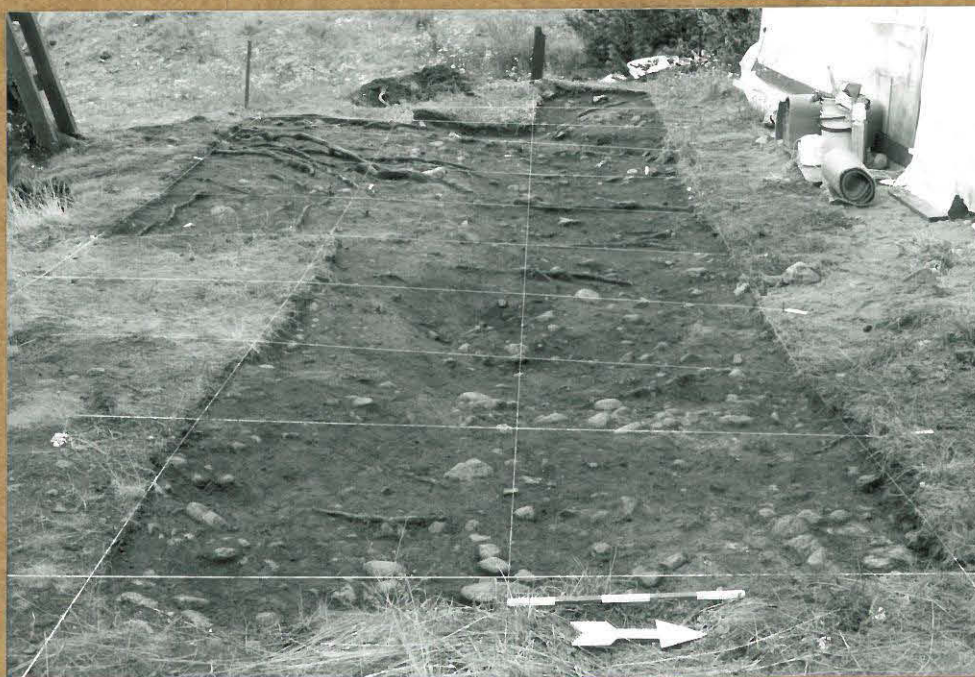
Kaikki diat ovat Inari 60 kk Riutulan polulta, kuvaajana Aki Arponen

- 20880 Tutkimuskohde nähtynä 4-tieltä, Juutuanjoen ylittävän sil-
lan pohjoispäästä, WSW:stä.
- 20881 Alue W, pinta, ENE:stä.
- 20882 Alue W, taso 0, ENE:stä.
- 20883 Alue W, taso 0, WSW:stä.
- 20884 Alue W, taso 1, ENE:stä.
- 20885 Alue W, taso 1, WSW:stä.
- 20886 Alue W, taso 2, ENE:stä.
- 20887 Alue W, taso 2, WSW:stä.
- 20888 Alue W, taso 3, ruudut 100 - 1/19: palomaata, NNW:stä.
- 20889 Eeva-Riitta Tuomivaara piirtää profiilia alueella W.
- 20890 Alue E ennen kaivauksen alkua, sw:stä.
- 20891 Alue E, pinta, WSW:stä.
- 20892 Alue E, taso 0, WSW:stä.
- 20893 Alue E, taso 0, liesi ruuduissa 102 - 3/31 - 2, ENE:stä.
- 20894 Alue E, taso 1, WSW:stä.
- 20895 Hannele Salminen kaivaa aluetta E.

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

KUVA 1. ALUE W, PINTA, ENE:STÄ.

KUVA 2. ALUE W, TASO 0, ENE:STÄ.

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

KUVA 3. ALUE W, TASO 1, ENE:STÄ.

KUVA 4. ALUE W, TASO 2, ENE:STÄ.

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

KUVA 5. ALUE W, TASO 3, RUUDUT 100-1/19: PALOMAATA, NNW:STÄ.

KUVA 6. ALUE E ENNEN KAIVAUKSEN ALKUA, SW:STÄ.

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

KUVA 7. ALUE E, PINTA, WSW:STÄ.

KUVA 8. ALUE E, TASO 0, WSW:STÄ.

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

KUVA 9. ALUE E, TASO 0, LIESI RUUDUISSA 102-3/31-2,
ENE:STÄ.

KUVA 10. ALUE E, TASO 1, WSW:STÄ.

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989
Pinta- ja pintavaaituskartta

Mk 1:100

5m
kp = 120,47 m mpy, kone = 375

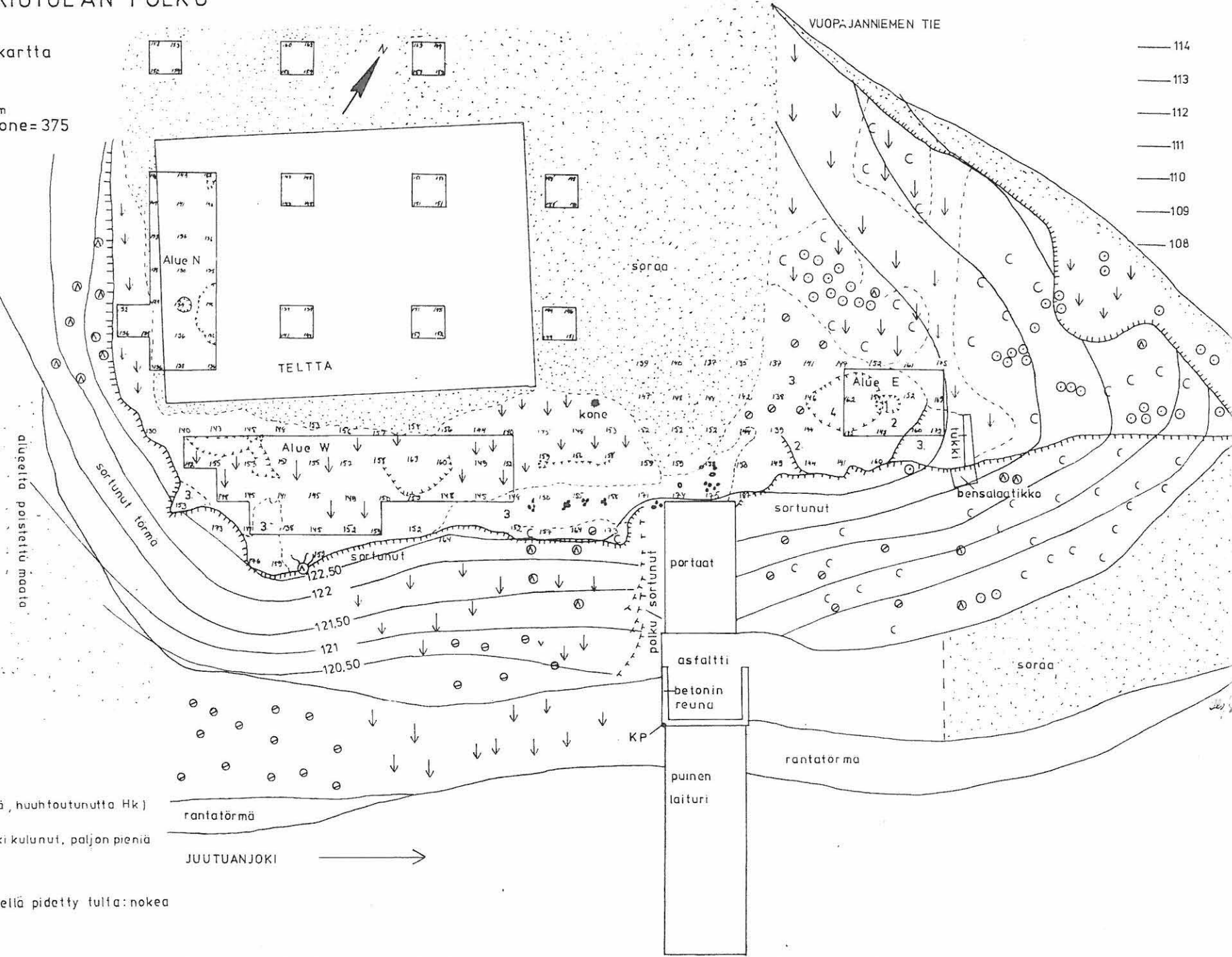
Piirt. E-R Tuomivaara
A. Arponen, H. Salminen

Täydennetty 1990

107
106
105
104
103
102
101
100
99
98

114
113
112
111
110
109
108

- koivu
- mänty
- kiviä
- sammalta
- puolukkaa
- heinää
- kuoppa (läjitettyä, huuhtoutunutta Hk)
- valli (paikoin puhki kulunut, paljon pieniä kiviä)
- paljas, kulunut
- kuopanne, keskellä pidetty tulta: nokea
- syvennys

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

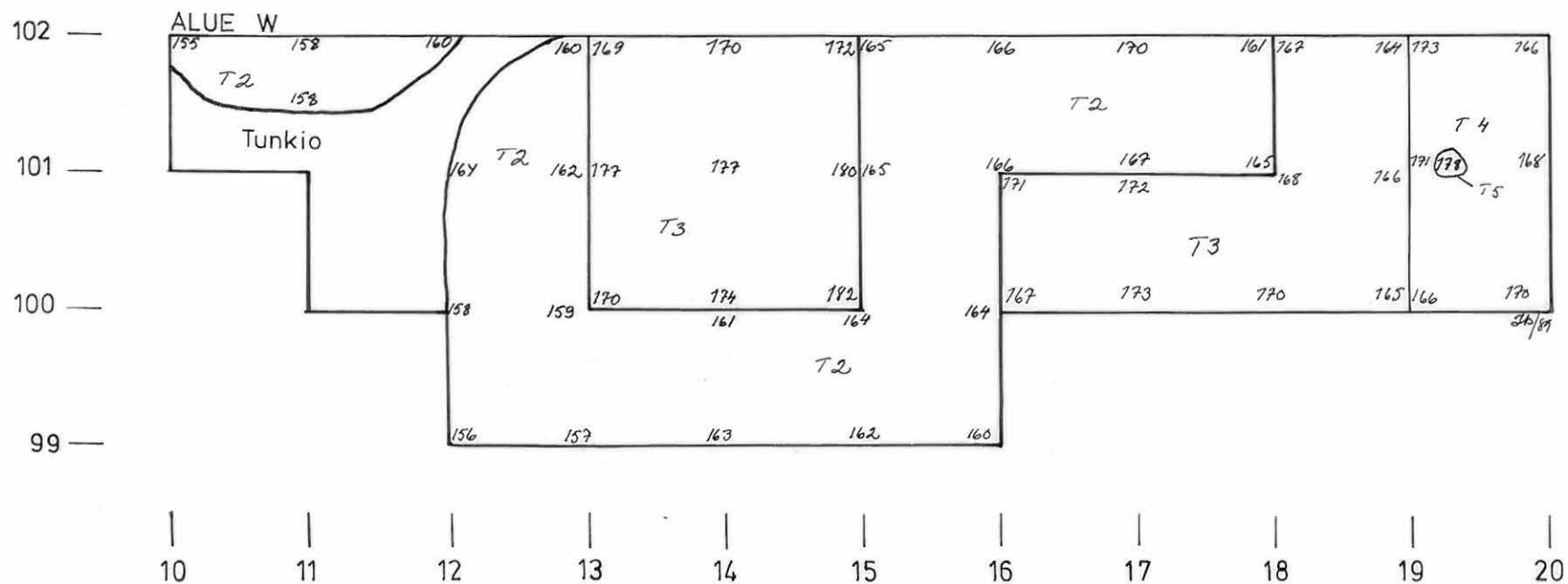
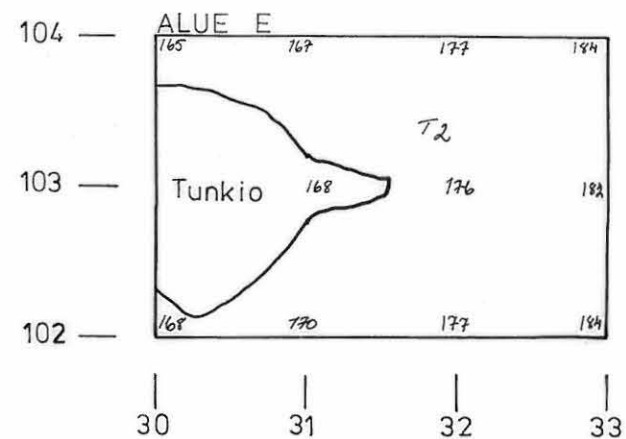
A. ARPONEN 1989

Pohjavaaituskartta

Mk 1:50

kp=120,47 m mpy, kone 375

Piirt. E-R. Tuomivaara

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989

Tasokartta

Alue W

taso 0

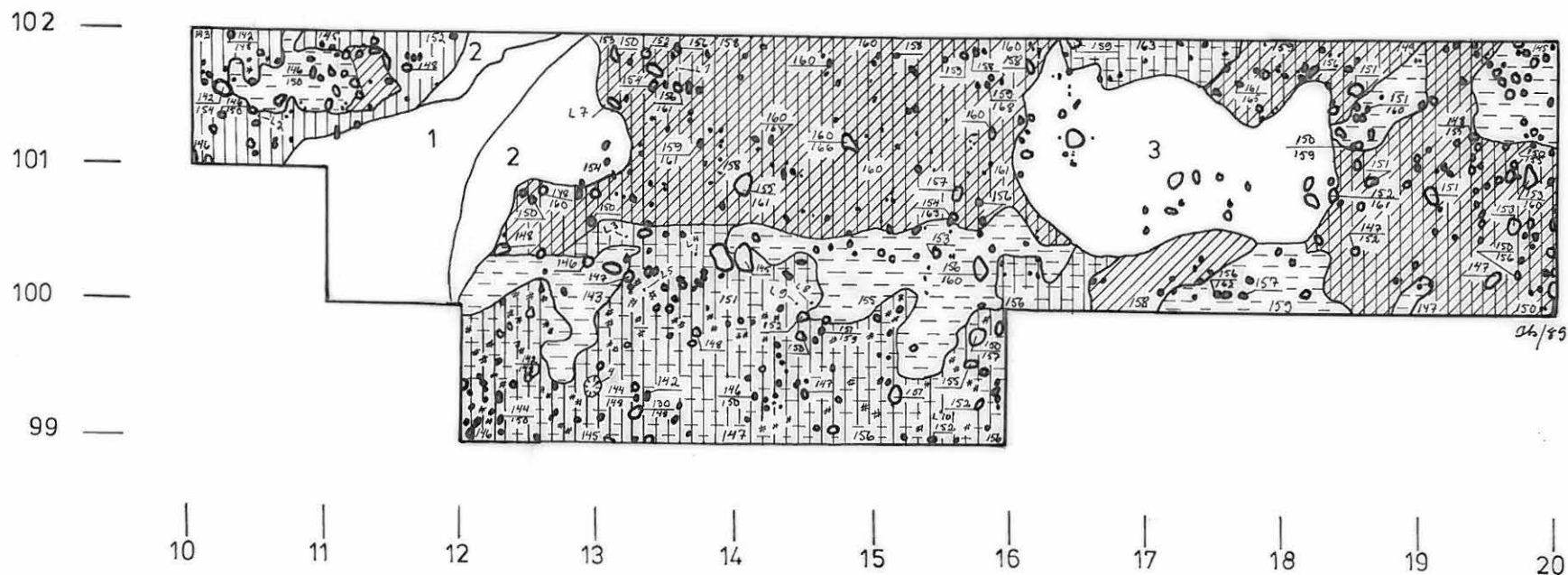
Mk 1:50

kp = 120,47 m mpy, kone 375

Piirt. E.-R. Temonen

1	resentti tunkio		turve
2	poistettu tunkiokerros,
tasoa alempana		rikastunut Hk
3	poistettu resentti
ahjonpohja?, tasoa
alempana		huuhtoutunut Hk
4	kivenkolo		kivi
L -	löytö		hiili

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989

Tasokartta

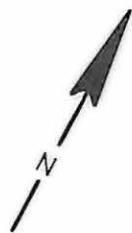
Alue W

Taso 1

Mk 1:50

kp = 120,47m mpy, kone 375

Piirt. E-R. Tuomivaara

rikastunut Hk

palanut Hk

huuhtoutunut Hk

hiili

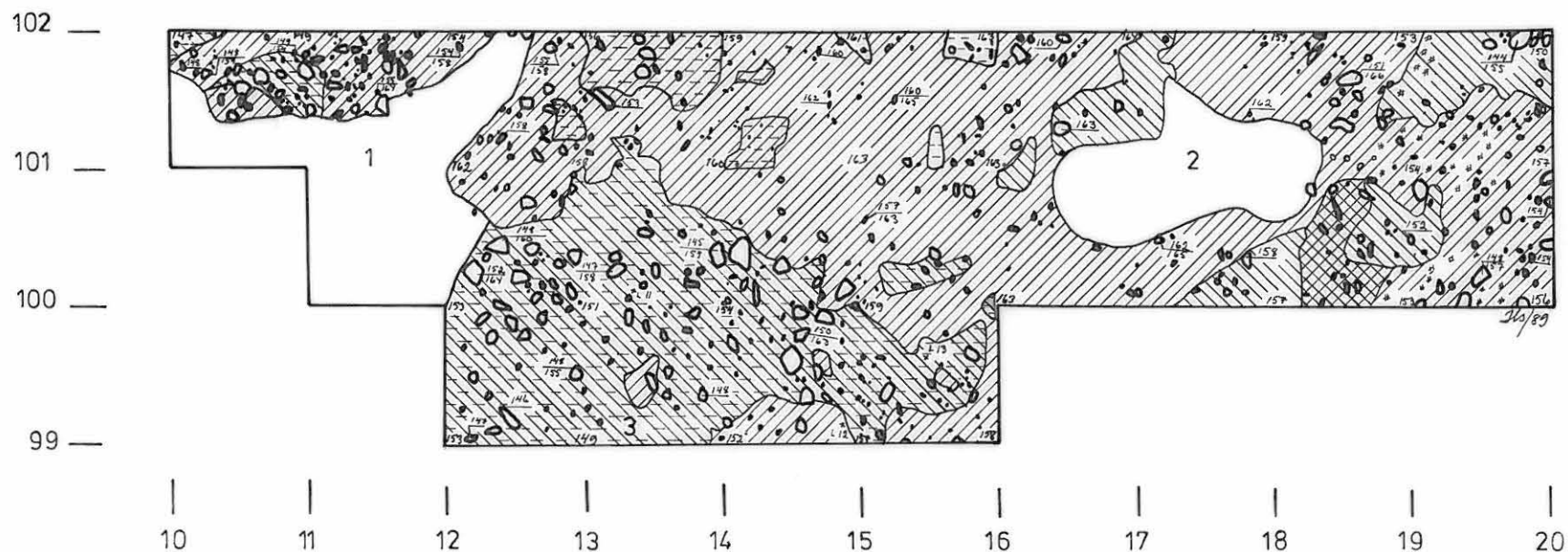
kivi

löytö

1 resentti tunkio

2 poistettu resentti
ahjonpohja?, tasoa alempana

3 tiheä luonnonkivikko

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989

Yksityiskohtakaritta

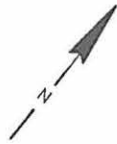
Alue W, ruudut 100-102/18-20

Taso 2

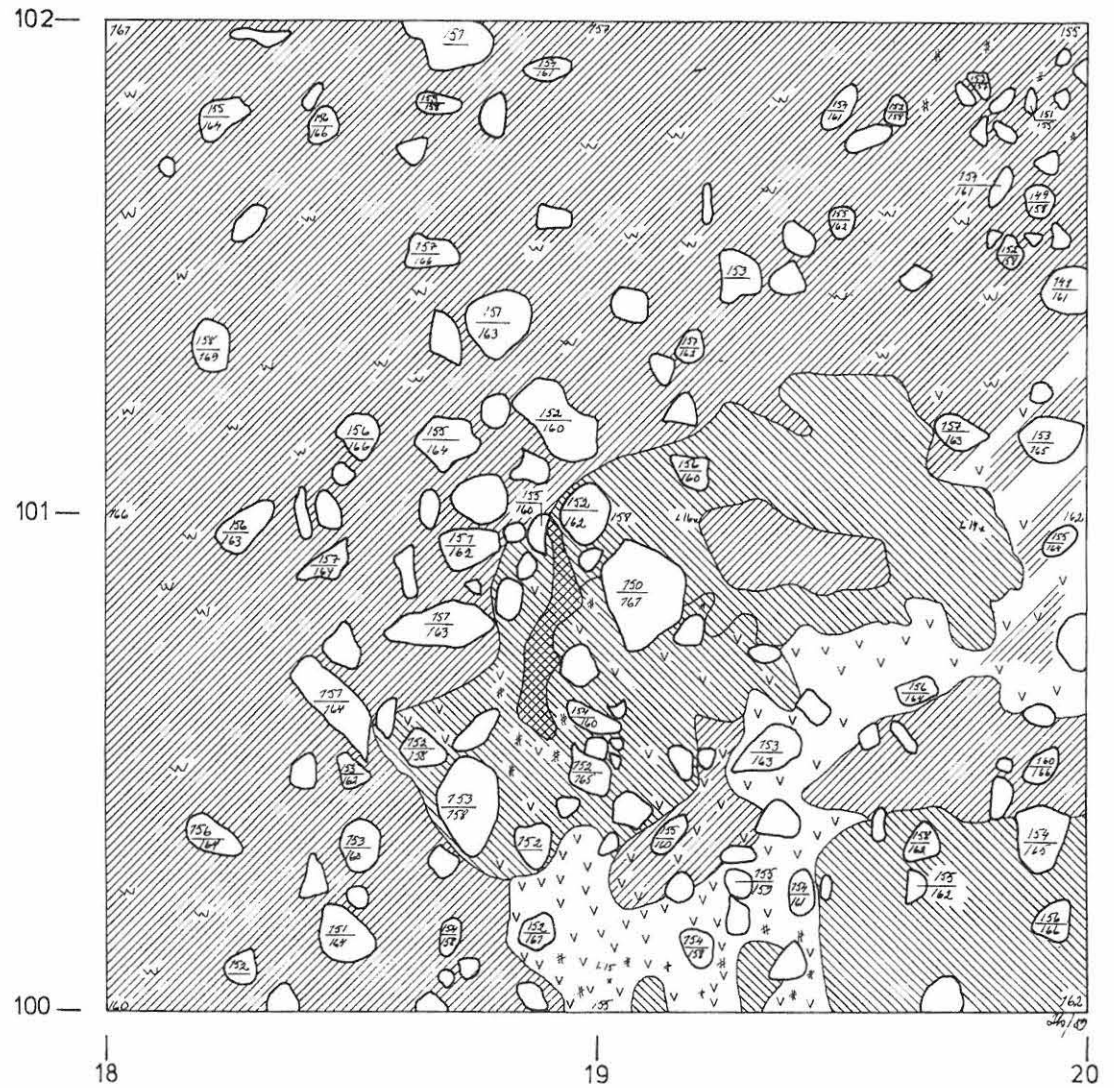
Mk 1:10

kp=120,47 m mpy, kone 375

Piirt. E-R. Tuomivaara, A. Arponen

	rikastunut Hk
	palanut Hk
	likamaa
	kivi
	hiili
	rautaoksidi
	läytö

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989
Yksityiskohtakartta

Alue W, ruudut 100-101/19

Taso 3

Mk 1:10

kp=120,47 m mpy, kone 375

Piirt. E-R. Temonen

2 m

kp=120,47 m mpy, kone 375

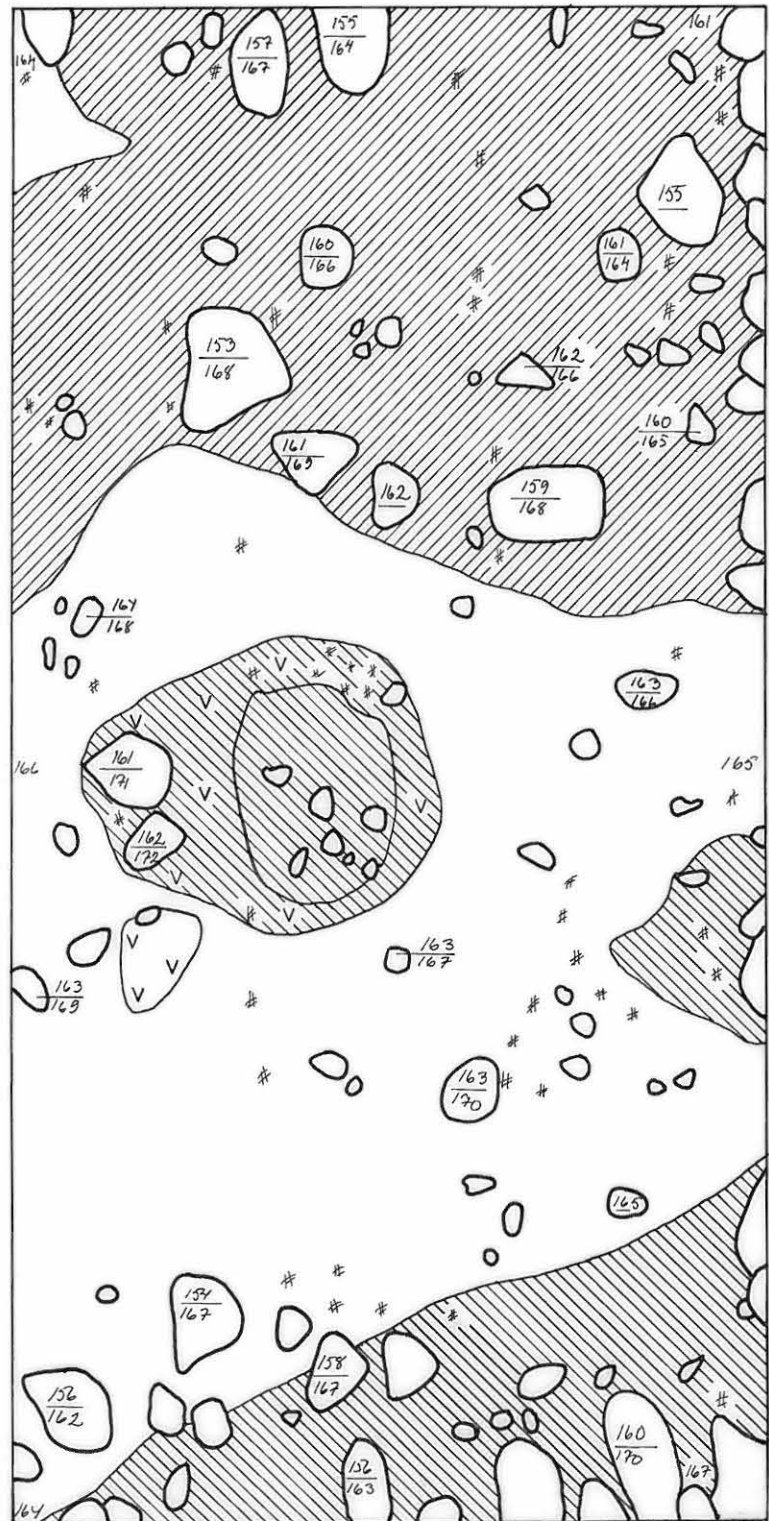
Piirt. E-R. Temonen

- puhdas Hk
- rikastunut Hk
- palanut Hk
- likamaa
- hiili
- kivi

102 —

101 —

100 —

19

20

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989

Yksityiskohtakartta

Alue E, taso 0

Mk 1:10

kp=120,47 m mpy, kone= 375

Piirt. A. Arponen

	turve		kivi
	huuh toutunut Hk		hiili
	juuri		kvartsi
	palanut Hk		

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989

Yksityiskohtakartta

Alue E, ruudut 102-104/30-32

Taso 1

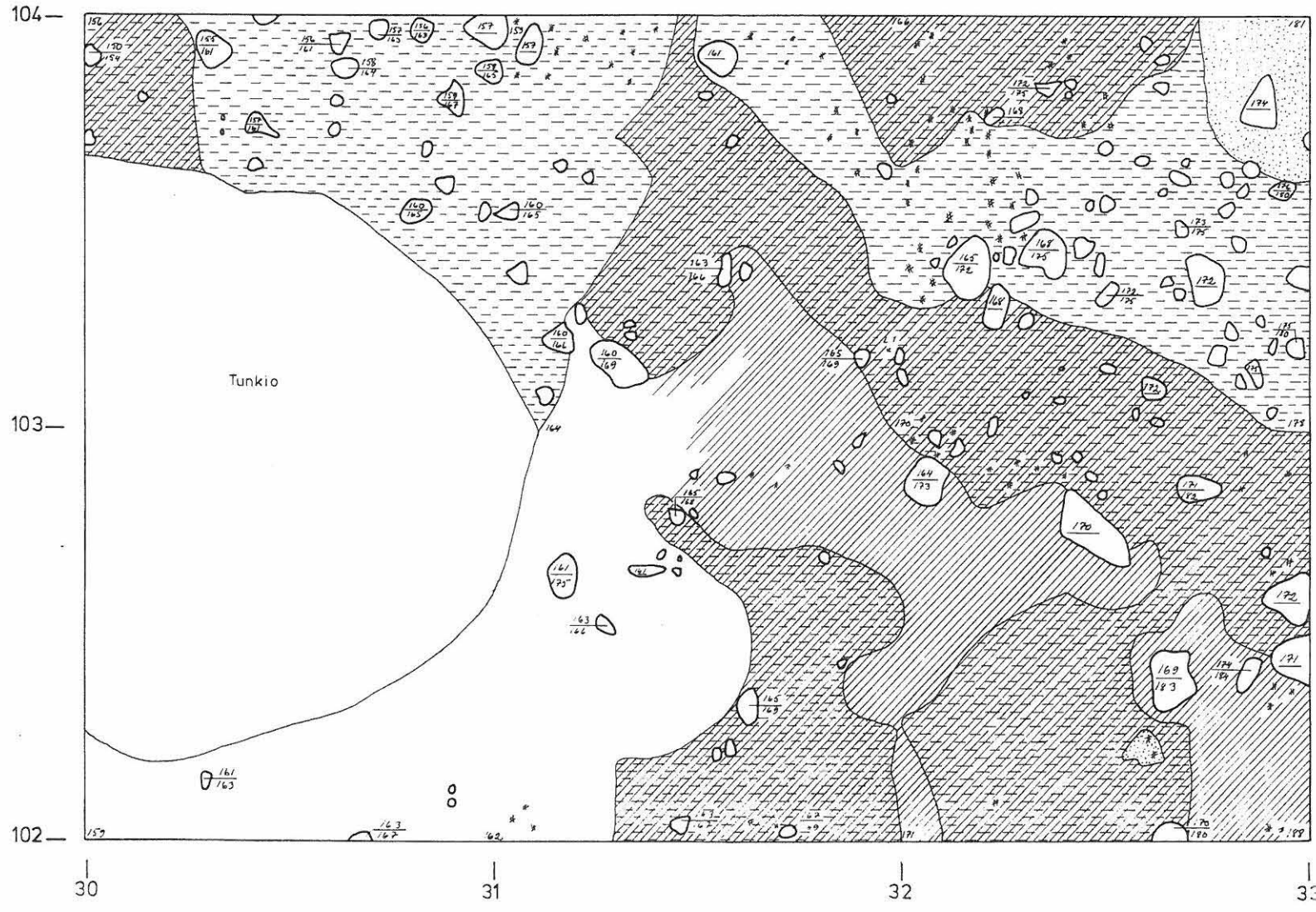
Mk 1:10

kp=120,47 m mpy, kone 375

Piirt. E.-R. Tuomivaara

- puhdas Hk
- rikastunut Hk
- huuhtoutunut Hk
- nokimaa
- hiili
- löytö
- kivi

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A.ARPONEN 1989

Profiilikartta, Alue W

Linjat x = 99, y = 12-16 ja

x = 100, y = 16-20 pohjoisesta

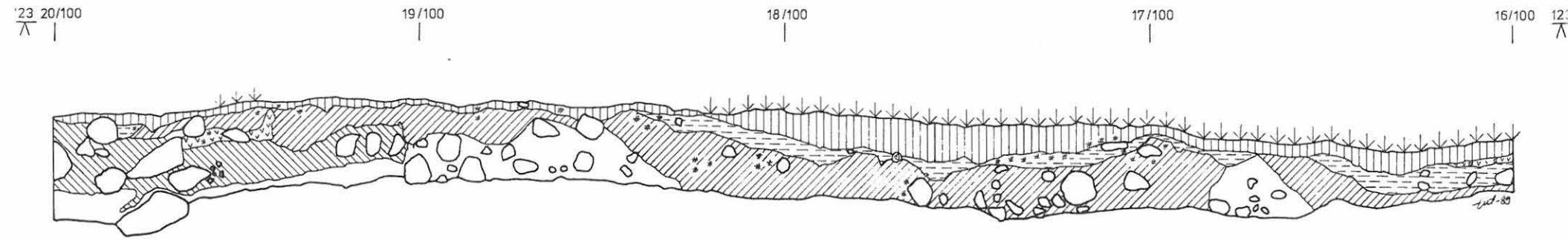
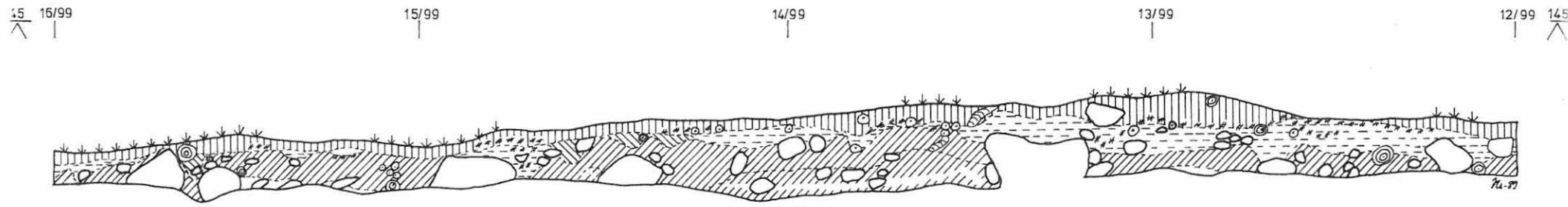
Mk-1:10

0,5 m

kp = 120,47 m mpy, kone = 375

Piirt. A.Arponen
E-R.Tuomivaara

	kivi		huuhtoutunut Hk
	juuri		rikastunut Hk
	hiili		palanut Hk
	liikamaa		puhdas Hk

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989

Profiilikartta

Alue E

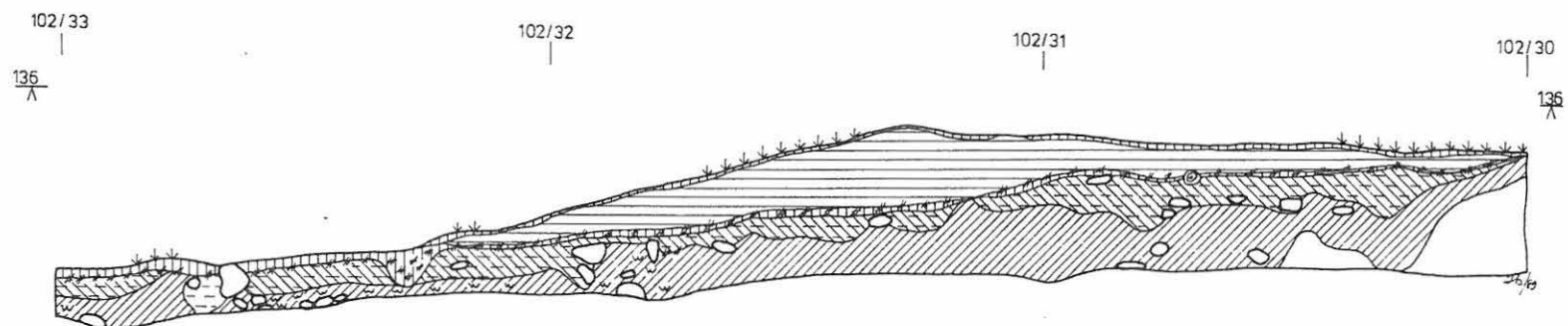
Linja x=102, y= 30-33 pohjoisesta

Mk 1:10

 2 m
Kp= 120,47 m mpy, kone= 375

Piirt. A. Arponen

	rikastunut Hk		hiili
	palanut Hk		rautaoksidi
	huuhtoutunut Hk		juuri
	läjätty Hk		kivi
	turve		puhdas Hk

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989

Levinneisyyskartta: Pinta ja turve-
humuskerros

Alueet W ja E

Mk 1: 50

2 m

Piirt. H. Salminen

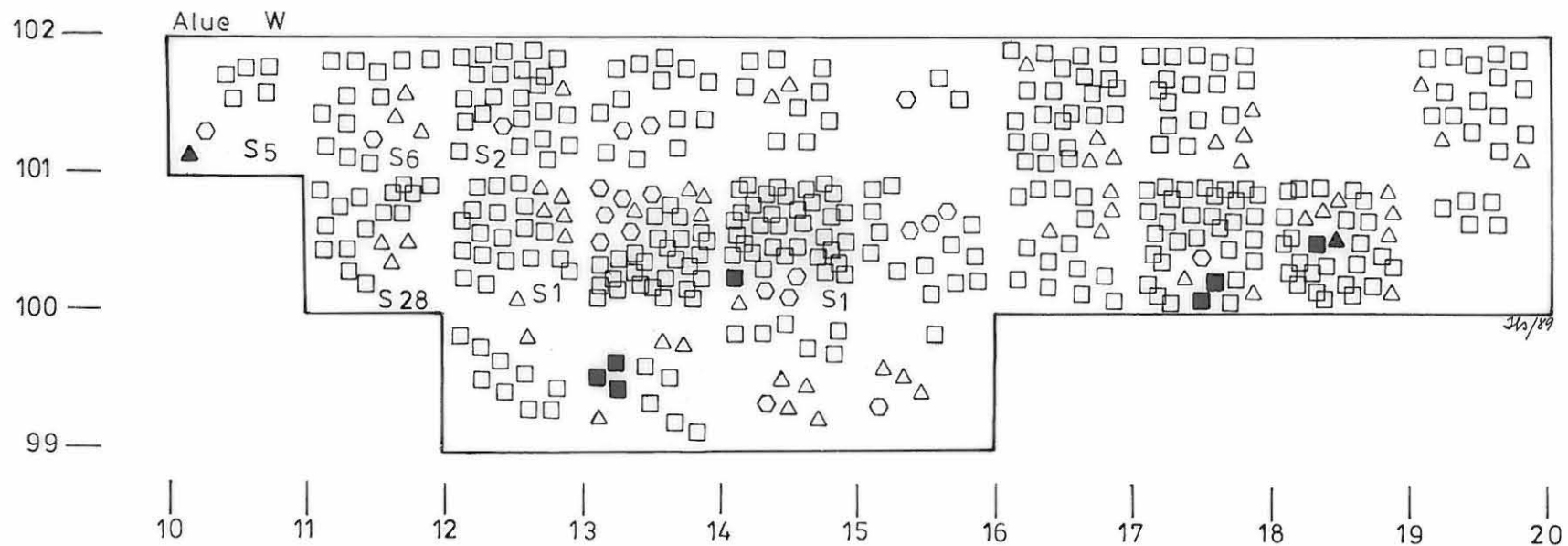
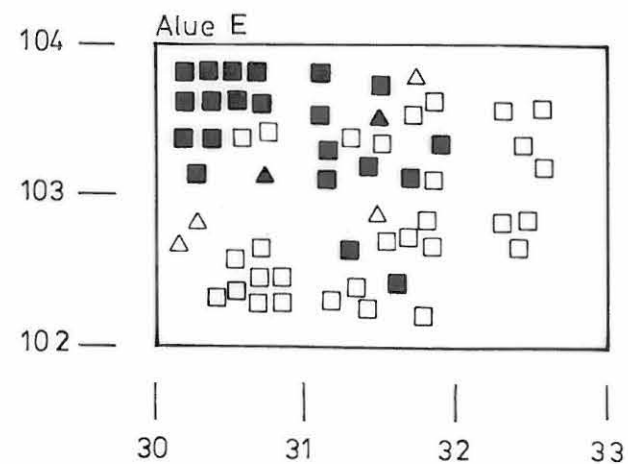

○ esine

△ ydin (▲ pinnasta)

□ iskos (■ pinnasta)

S5 palanutta savea (grammaa)

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989

Levinneisyyskartta: Kerros 1

Alueet W ja E

Mk 1:50

2 m

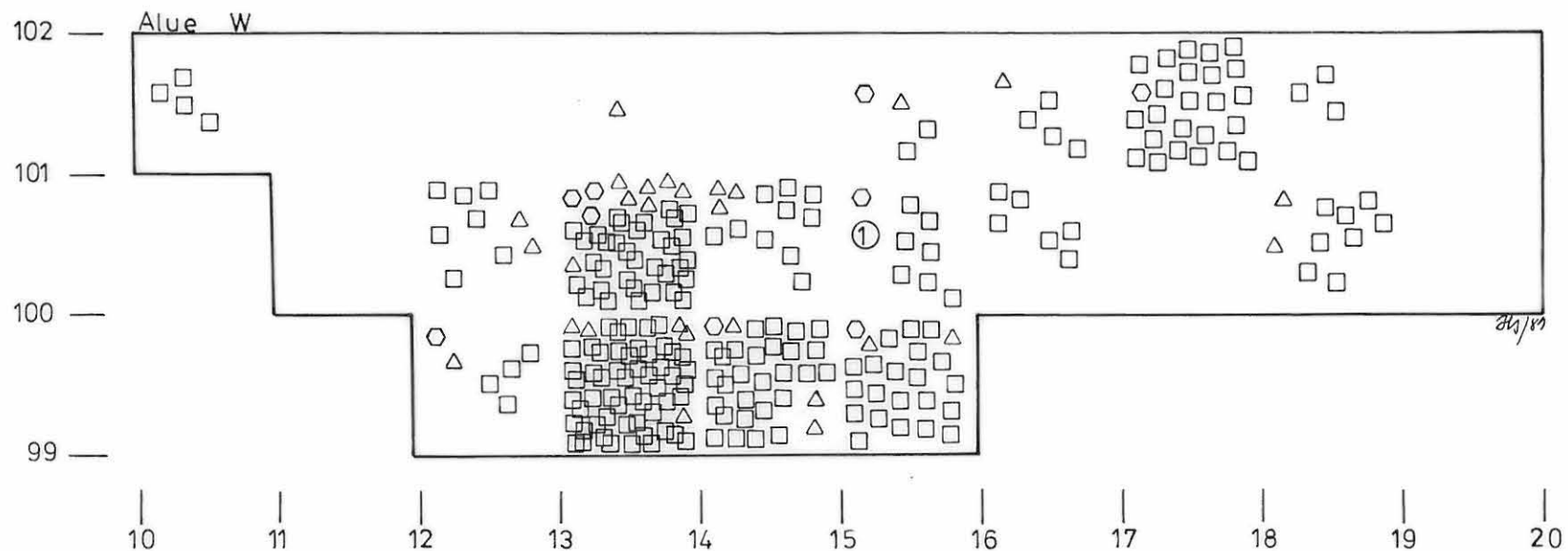
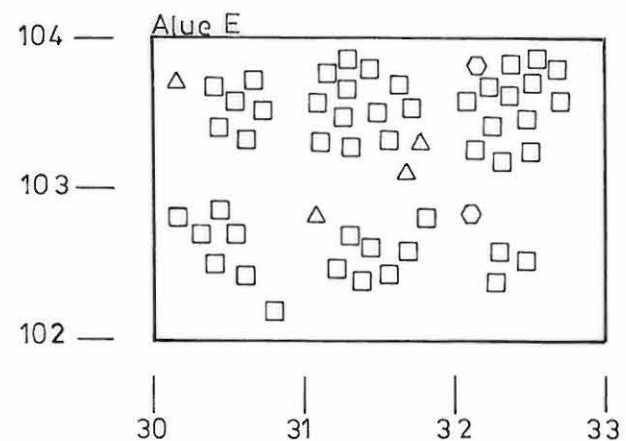
Piirt. H. Salminen

○ esine

△ ydin

□ iskos

⑤ palanutta luuta (grammaa)

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989

Levinneisyyskartta: Kerros 2

Alue W

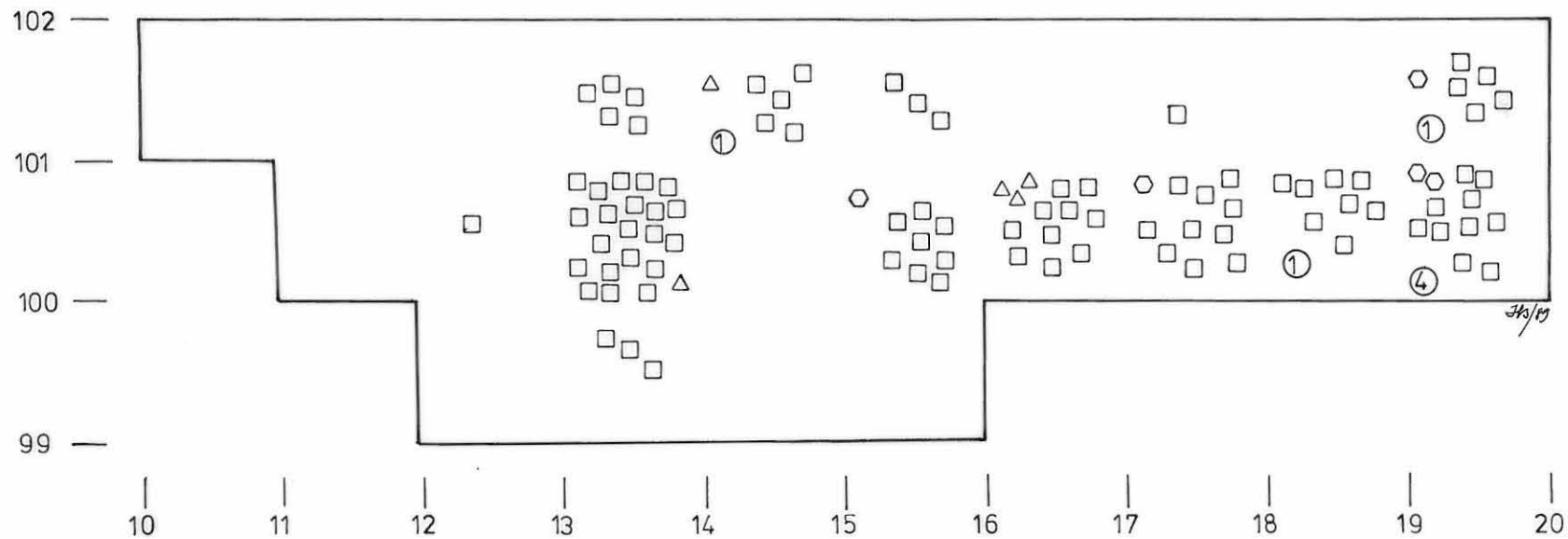
Mk 1: 50

2 m

Piirt. H. Salminen

- esine
- △ ydin
- iskos
- ⑤ palanutta luuta (grammaa)

INARI 60 KK RIUTULAN POLKU

A. ARPONEN 1989

Levinneisyyskartta: Kerros 3 ja 4

Alue W

Mk 1:50

2 m

Piirt. H. Salminen

- iskos (■ kerros 4)
- ⑤ palanutta luuta (grammaa) (⑤ kerros 4)
- △ ydin

